

Podstawa programowa

Podstawa programowa nauczania religii zielonościątkowej w szkole podstawowej, gimnazjum i szkołach ponadgimnazjalnych

W myśl art. 53 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 12 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz art. 13 ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do Kościoła Zielonościątkowego w Rzeczypospolitej Polskiej, stanowiących o możliwości prowadzenia konfesyjnego nauczania religii w ramach systemu oświaty publicznej, zgodnie z par. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w szkołach (ze zmianą z 30 czerwca 1999 r.) stanowiącym, że nauczanie religii odbywa się na podstawie programów opracowanych i zatwierdzonych przez właściwe władze zwierzchnie Kościołów i innych związków wyznaniowych i przedstawionych Ministrowi Edukacji Narodowej do wiadomości, a zarazem respektując wyzwania dydaktyczne, przed którymi zostają postawieni nauczyciele religii jako osoby podlegające jednocześnie jurysdykcji kościelnej i oświatowej, Kościół Zielonościątkowy w RP, zw. dalej Kościołem zielonościątkowym, przyjmuje podstawę programową nauczania religii zielonościątkowej w szkole publicznej, wyznaczając przesłanki dla konstruowania programów i realizacji procesu dydaktycznego.

Kościół zielonościątkowy, przestrzegając gwarancji wolności sumienia i wyznania, odwołuje się do idei współodpowiedzialności rodziny, państwa i Kościoła za wychowanie młodego pokolenia.

Za podstawowe źródło treści oraz główną przesłankę hermeneutyczną, warunkującą proces dydaktyczny (np. formułowanie celów, proponowane interpretacje), uznaje się Pismo Święte jako w pełni wystarczającą i nieomylną normę poznania, wiary i posłuszeństwa. Zgodnie z nauką Kościoła zielonościątkowego, interpretacja musi być wspólna z całościowym celem Biblii, powinna być odczytywana dosłownie, stosownie do zasady historyczno-gramatycznej. Prosty, naturalny sens jest jej znaczeniem podstawowym. Celem uzupełnienia i pogłębienia treści programowych przyjmuje się literaturę pomocniczą.

Ze względu na ogólne dążenie do humanistycznego wychowania dzieci i młodzieży, w przedłożonej Podstawie programowej założono dialog pomiędzy różnymi rodzajami wiedzy i rzeczywistości, podkreślając podmiotowość jednostki.

W Podstawy programowej posłużono się terminologią respektującą zarówno standardy szkolne, jak też określenia stosowane w tradycji katechetycznej Kościoła zielonościątkowego. Ze względu na to, iż nauka religii jest procesem realizującym zadania kerymatyczne i eklezjalne, a jednocześnie uwzględniającym kontekst szkolny i humanistyczny, zaprezentowana Podstawa programowa stosuje pojęcie celów katechetycznych rozumianych w kategoriach teologicznych i pedagogicznych. Określają one, czemu ma służyć nauczanie i wychowanie religijne konkretnej grupy uczniów.

Obecnie dąży się do nadania humanistycznego wymiaru edukacji religijnej. Takiego spojrzenia nie może zabraknąć również w przedłożonym dokumencie. W całościowym ujmowaniu wiedzy i wykorzystywaniu jej w swym codziennym życiu dopomóc ma młodemu człowiekowi korelacja nauki religii z innymi przedmiotami kształcenia w szkole oraz ze ścieżkami edukacyjnymi. Programy nauczania religii winny się odnieść do celów edukacyjnych, zadań, treści i osiągnięć wybranych ścieżek edukacyjnych. Takie założenie

stanowi podjęcie wymogów Kościoła oraz odpowiedź na jeden z postulatów reformy edukacji, takie ujęcie zawarte jest także w niniejszej Podstawie programowej.

PODSTAWA PROGRAMOWA

SZKOŁA PODSTAWOWA

Cele katechetyczne:

1. Rozbudzenie duchowej wrażliwości dziecka.
2. Rozbudzenie zainteresowania życiem Jezusa Chrystusa i Jego postawy.
3. Kształtowanie umiejętności odnajdywania Boga w otaczającym świecie - uwrażliwienie na obecność Boga w świecie.
4. Kształtowanie otwartości na działanie Boga w życiu dziecka.
5. Budzenie zainteresowania historiami biblijnymi i nauką z nich płynącą.
6. Kształtowanie umiejętności modlitwy jako rozmowy z Bogiem, wprowadzanie w różne rodzaje modlitwy.
7. Kształtowanie umiejętności wyrażania i komunikowania własnej wiary.
8. Zaznajomienie z podstawowymi zasadami uczestnictwa w nabożeństwach i innych spotkaniach wspólnoty.
9. Kształtowanie poczucia szacunku i odpowiedzialności wobec siebie i innych.
10. Budzenie pragnienia wypełniania nakazu misyjnego.

Zadania nauczyciela religii:

1. Wspieranie w rozbudzaniu i rozwoju duchowym dziecka.
2. Wprowadzenie w prawdę o Bogu jako Stwórcy świata i miłosiernym Ojcu. Wskazywanie na piękno stworzenia jako dzieła Bożego, motywowanie do szukania Boga w Jego dziełach.
3. Motywowanie do poznania treści biblijnych Starego i Nowego Testamentu. Rozbudzenie zainteresowania przekazem Biblii.
4. Kształtowanie w dzieciach wdzięczności w modlitwie; motywowanie do modlitwy dziękczynnej, wstawienniczej oraz Modlitwy Pańskiej.
5. Wspieranie afiliacji dziecka w grupie chrześcijańskiej.
6. Pomoc w aktywnym uczestnictwie dziecka podczas nabożeństwa. Ukazanie duchowego wymiaru świąt kościelnych.
7. Wspieranie kształtowania odpowiedzialności oraz postaw szacunku i tolerancji.

Treści edukacyjne:

1. Podstawowe wiadomości dotyczące Boga-Ojca i Bożego stworzenia.
2. Podstawowe wiadomości dotyczące Jezusa Chrystusa, jego misji i przykładu życia.
3. Biblia - Stary i Nowy Testament jako księga święta.
4. Istota i rodzaje modlitwy.
5. Zasady uczestnictwa w nabożeństwie.
6. Święta kościelne i ich znaczenie.
7. Dekalog - wartości religijne i etyczne w życiu człowieka.
8. Godność i odpowiedzialność człowieka w świetle Ewangelii.
9. Uczeń w środowisku szkoły, grupy koleżeńskiej i rodziny
10. Wypełnianie nakazu misyjnego.

Osiągnięcia:

Uczeń zna:

- wybrane pojęcia, postaci i historie biblijne,
- rolę i znaczenie dla człowieka Pisma Świętego;
- szczególną rolę Boga jako Stworzyciela;
- szczególną rolę Jezusa Chrystusa jako Zbawiciela;
- zasady odpowiedzialności wobec siebie i innych

Uczeń potrafi:

- wyrażać i komunikować przeżywaną wiarę;
- nawiązać i utrzymać poprawne więzi z grupą koleżeńską, szkolną, w Kościele i rodzinie;
- uszanować godność drugiego człowieka.

GIMNAZJUM

Cele katechetyczne:

1. Dążenie do optymalnego rozwoju duchowego i kształtowanie otwartości na przeobrażające działanie Ducha Świętego i Jego prowadzenie.
2. Budzenie świadomości ludzkiej grzeszności i niedoskonałości oraz możliwości przyjęcia daru zbawienia dzięki Jezusowi Chrystusowi - przygotowanie ucznia do podjęcia decyzji powierzenia swojego życia Jezusowi Chrystusowi.

3. Wprowadzenie w rozumienie Bożych Prawd i znaczenia Słowa Bożego w życiu codziennym ucznia jako normy życia, pobożności i wiary oraz uwrażliwienie na poszanowanie Pisma Świętego.
 4. Kształtowanie świadomości ponadczasowego znaczenia biblijnych wzorców osobowych.
 5. Kształtowanie postaw opartych na wartościach etyki chrześcijańskiej jako fundamentu relacji międzyludzkich i uczestnictwa w życiu społecznym - uwrażliwienie na obecność drugiego człowieka w świecie.
-
1. Przygotowanie do współdziałania i odpowiedzialności za drugiego człowieka w społeczności chrześcijańskiej.

Zadania katechety:

1. Pomoc uczniom we wzroście duchowym.

1. Motywowanie do samodzielnej lektury Biblii.
 1. Uczenie odkrywania religijno-duchowego wymiaru Pisma Świętego.
 2. Przybliżanie osoby Ducha świętego oraz życia w Jego mocy.
 3. Wprowadzenie w prawdę o Jezusie Chrystusie jako prawdziwym Bogu, Zbawicielu świata i prawdziwym człowieku.
 4. Pogłębienie rozumienia grzechu, wskazanie na religijne postrzeganie ludzkiego życia w perspektywie życia wiecznego.
 5. Wyjaśnienie ludzkich pytań w świetle wiary chrześcijańskiej.
 6. Przedstawienie wiary w Boga jako wartości ułatwiającej czynienie dobra, okazywania miłości.
 7. Stwarzanie sytuacji dających możliwość bezinteresownego działania, okazywania miłości i dobra w stosunku do drugiego człowieka.
 8. Pomoc w przezwyciężaniu trudności w procesie dojrzewania.
 9. Integrowanie poznanych wiadomości z historii biblijnych z aktualnymi wyzwaniami życia.

Treści edukacyjne:

1. Osoba Ducha Świętego i Jego działania w świecie.
 1. Osoba i dzieło Jezusa Chrystusa.
 2. Grzech i jego skutki. Odkupienie w Chrystusie.
 3. Królestwo Boże i życie w Jego chwale.

4. Autorytet Pisma Świętego jako normy życia i źródła wartości moralno-etycznych.
5. Biblijne wzorce osobowe inspiracją dla wierzących.
6. Osobiste świadectwa wiary.
7. Wartości moralne wyzwaniem dla chrześcijan.
8. Problemy i pytania egzystencjalne, odkrywanie świata wartości w świetle nauczania Ewangelii.
9. Zachowania prospołeczne związane z otwarciem się na drugiego człowieka w świecie, pomoc drugiemu człowiekowi, zachowania społecznie akceptowane,
10. Podstawowe problemy okresu adolescencji.

Osiągnięcia:

- Uczeń zna:
 - rolę Ducha Świętego w życiu wierzących,
 - sposoby wzrastania w wierze,
 - wartość Pisma Świętego,
 - osobę i dzieło Jezusa Chrystusa,
 - zagadnienie grzechu wraz z jego skutkami,
 - wybrane postaci biblijne jako wzorce osobowe,

-

- Uczeń potrafi:
 - samodzielnie czytać i interpretować teksty biblijne,
 - postrzegać i analizować konkretne zagadnienia życiowe z perspektywy wiary chrześcijańskiej,
 - uszanować godność drugiego człowieka,
 - aktywnie uczestniczyć we wspólnocie chrześcijańskiej.

-

KSZTAŁCENIE PONADGIMNAZJALNE

Cele katechetyczne:

1. Wzmacnianie więzi z Bogiem poprzez Jego Syna Jezusa Chrystusa oraz dzięki poddaniu się działaniu Ducha Świętego.
2. Ukazanie podstawowych zasad nauczania Kościoła zielonoświątkowego.
3. Wprowadzenie w zagadnienia apologetyki.
4. Wprowadzenie w historię narodów i bohaterów biblijnych ze szczególnym uwzględnieniem życia religijnego Żydów.
5. Rozbudzenie zainteresowania geografią Palestyny.
6. Kształtowanie świadomości przynależności do społeczności wierzących, poznawanie tożsamości chrześcijańskiej i konfesyjnej.
7. Kształtowanie refleksyjnej postawy wobec zobowiązań moralnych, zapoznanie z chrześcijańskim modelem rodziny.
8. Kształtowanie postaw uczniów wobec konfliktów i trudności.
9. Przygotowanie do współdziałania i odpowiedzialności za drugiego człowieka w społeczności chrześcijańskiej.
10. Przygotowanie i zachęcenie do wypełniania nakazu misyjnego.
11. Przygotowanie do służby w Kościele.
12. Wprowadzenie uczniów w przyjmowanie ustanowień Kościoła (sakramentów).

Zadania katechety:

1. Motywowanie do nawiązywania i trwania w bliskim kontakcie z Bogiem poprzez Jego Syna Jezusa Chrystusa oraz dzięki poddaniu się działaniu Ducha Świętego.
2. Wdrażanie - zachęcanie uczniów do poznawania zasad nauczania Kościoła zielonoświątkowego.
3. Pomoc uczniom w uzasadnianiu prawd wiary.
4. Uzmysłowienie, że wiara odkrywa sens życia i działania.
5. Pomoc uczniom w odkrywaniu własnej tożsamości konfesyjnej.
6. Pomoc uczniom w przewyciężaniu osobistych problemów, dylematów moralnych, szukaniu odpowiedzi na pytania egzystencjalne, podejmowaniu decyzji życiowych.
7. Przygotowanie do podjęcia obowiązków związanych z życiem rodzinnym.
8. Ukazanie Chrztu i Wieczerzy Pańskiej jako ustanowienia Chrystusa i dobrowolnego aktu wiary; motywowanie do podjęcia decyzji o przyjęciu Chrztu.
9. Zachęcanie do wypełniania nakazu misyjnego i czynnego udziału w życiu Zboru.

Treści edukacyjne:

1. Nauka o Biblii - zasada sola scriptura, inspiracja, autorzy, formowanie się kanonu ST i NT, przekłady Biblii, materiały do pracy z Biblią.
2. Dzieło Ducha Świętego.
3. Zasady wiary - antropologia biblijna, grzech, zbawienie.

4. Charakterystyka poszczególnych ksiąg Starego i Nowego Testamentu.
5. Natura i dzieło Kościoła oraz Jego ustanowienia /Chrzest i Wieczerza Pańska/.
6. Zagadnienia z zakresu historii, organizacji i obowiązków oraz przywilejów członków Kościoła zielonoświątkowego.
7. Apologetyka - pytania o prawdy wiary.
8. Geografia biblijna.
9. Dzieje ludów biblijnych.
10. Życie religijne Żydów.
11. Świat wartości w świetle nauczania Ewangelii.
12. Chrześcijanin wobec konfliktów i trudności.
13. Człowiek wobec życia - zagadnienia moralno-etyczne, wartość życia w miłości.
14. Zagadnienie rodziny.
15. Zagadnienia i pytania egzystencjalne.
16. Misja i ewangelizacja.

Osiągnięcia:

Uczeń zna:

- podstawowe wiadomości o powstawaniu Biblii, językach Biblii, księgach apokryficznych i kanonicznych, natchnieniu i roli Słowa Bożego
- zasadnicze wiadomości o zasadach wiary
- podstawowe wiadomości o Kościele

- rolę Ducha Świętego w swoim życiu i życiu Kościoła
- zasadnicze wiadomości z zakresu apologetyki
- podstawowe wiadomości z historii ludów biblijnych
- tradycje i obrzędy żydowskie
- rolę Chrztu i Wieczerzy Pańskiej w życiu chrześcijanina
- podstawowe wiadomości związane z podziałem i charakterystyką poszczególnych ksiąg Biblii
- zasadnicze wiadomości dotyczące geografii biblijnej
- właściwe zachowanie w sytuacji konfliktu i różnych trudności życiowych
- chrześcijańskie zasady moralno-etyczne i wartości w świetle Ewangelii
- zasady życia rodzinnego w świetle nauczania Ewangelii
- chrześcijańską koncepcję cierpienia i zła w świecie

Uczeń potrafi:

- przyjmować Chrystusa jako najdoskonalszy wzorzec życia

- postrzegać Biblię jako natchnione Słowo Boga do człowieka, odczytywać jej treść jako wskazówki dla swojego życia
- odrzucać namowy do grzechu, trwać w czystości życia
- żyć w społeczności zborowej, znajdować swoje miejsce do służby
- dostrzegać rolę Ducha Świętego w swoim życiu
- kształtować swoje sumienie w oparciu o poznawane prawa Boże
- stosować zasadę miłości we własnym życiu
- wdrażać w życie zasady moralno-etyczne, poznane wartości i właściwe zachowania
- zachowywać właściwą postawę wobec osób odrzucanych przez społeczeństwo
- odczytywać swe człowieczeństwo jako zadany mu dar
- publicznie wyznawać swoją wiarę w Boga, dzielić się swoim świadectwem z innymi
- odnajdować swoje miejsce w stworzonym świecie
- zajmować chrześcijańską postawę wobec spirytyzmu, okultyzmu, astrologii
- podejmować obowiązki związane z życiem małżeńskim i rodzinnym

KORELACJA Z INNYMI PRZEDMIOTAMI

- Język polski: Tematy - wartości moralne i etyczne; prawda, dobro; Tradycje literackie - konteksty biblijne. Gatunki i rodzaje literackie w Biblii. Chrystus w literaturze i kulturze. Wartości: miłość, odpowiedzialność, moralność w życiu osobistym i publicznym, naród, kultura narodowa,
- Wiedza o społeczeństwie: Jednostka - grupa - społeczeństwo, moje miejsce w społeczeństwie. Prawa chroniące religie w systemie prawnym. Skutki wojen.
- Historia: Historyczne korzenie chrześcijaństwa. Systemy totalitarne wobec chrześcijaństwa. Wartości chrześcijańskie w dziejach i we współczesnym świecie. Historia: Różne religie świata.
- Geografia: Odkrycia archeologiczne w Qumran. Układ geograficzny Palestyny.
- Biologia: Rośliny, ptaki i zwierzęta w Biblii.

KORELACJA ZE ŚCIEŻKAMI EDUKACYJNYMI

Wychowanie do życia w rodzinie: Tożsamość człowieka i poczucie sensu życia. Zagadnienia moralno-etyczne. Wielowymiarowość człowieka: wymiar biologiczny, psychiczny, moralny, religijny, społeczny.

Edukacja filozoficzna: Człowiek w relacji z drugim człowiekiem i ze wspólnotami. Sumienie i wartości w refleksji filozoficznej. Wiara szukająca zrozumienia - teologia a filozofia chrześcijańska. Zagadnienie Boga w filozofii; Rozmaite szkoły filozoficzne wobec problemów choroby, niepełnosprawności i śmierci.

Edukacja prozdrowotna: Postawy wobec osób chorych na AIDS; Antykoncepcja; aborcja. Postawy wobec osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych.

Uczestnictwo w kulturze: Choroba, starość, niepełnosprawność i śmierć w kulturze.

